

Financiering blijft voor kleine ondernemingen een knelpunt

2014 / 4
08 | 04 | 2014

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera pleit voor nieuwe financieringsbronnen voor ondernemingen

De crisis heeft een belangrijke impact gehad voor de bedrijven en hun financiering. Itinera brengt in het rapport "Naar nieuwe initiatieven voor bedrijfsfinanciering in ons land" de problematiek van de start en de groei van ondernemingen in kaart. Het zijn vooral kleine ondernemingen die het moeilijk hebben om nog bancair krediet te verkrijgen, niet tegenstaande zij een heel grote afhankelijkheid kennen van de banken. Itinera roept de toekomstige regering op om naast bankfinanciering alternatieve financieringsbronnen te ondersteunen. Initiatieven zoals het niet bevoordelen van het spaarboekje tegen over andere beleggingen die een directe rol kunnen spelen in het financieren van onze bedrijven is reeds een eerste stap. Maatregelen zoals het herwaarderen van de rol van de beurs, het aftoesten van maatregelen aan de impact op KMO's en crowdfunding spelen een belangrijke rol. Itinera roept ook de banksector op om meer aandacht te besteden aan het relatiebancieren op maat voor het kleine, innovatieve ondernemerschap.

Promoot risicokapitaal

Het meer ontwikkelen van risicokapitaal moet opgewaardeerd worden als een prioriteit voor ons land. Men moet de Europese adviezen voor het ontwikkelen van een venture capital industrie ernstig nemen. De regering Di Rupo is er niet uitgeraakt om de belastingvrijstelling die bestaat voor de eerste 1880 euro aan rente op een spaarboekje uit te breiden naar andere lange termijn beleggingen. Economisch lijkt het ons inderdaad belangrijk dat in de huidige context het spaarboekje niet bevoordeeld wordt tegenover andere beleggingen die een directe rol kunnen spelen in het financieren van onze bedrijven.

Herwaardeer de rol van de beurs

Voor het stimuleren van de Belgische beursactiviteit kunnen een aantal voorstellen geformuleerd worden. Fiscale suggesties slaan op het bewaren van het huidige bevrijdende belastingregime, het afschaffen van de transactietaks voor KMO's met een marktwaardering onder 1 miljard euro en het niet-belasten van dividenden betaald in aandelen. Geld vrijgemaakt door een exit vormt het startkapitaal voor een nieuwe onderneming. Belangrijk is dat dergelijke ondernemer na een exit voldoende gemotiveerd is om te starten met een nieuw verhaal zodat een cultuur van "serial entrepreneurship" ontstaat. Meervoudig stemrecht voor stichtende aandeelhouders is te overwegen.

Relatiebankieren op maat voor het kleine, innovatieve ondernemerschap

Meer en meer vallen banken terug op methodes van kredietscores en modellen waar dergelijke projecten niet in passen. Vroeger hadden ervaren kredietbeoordelaars nog de bewegingsruimte om hun inzichten en oordeelkunde te hanteren om dergelijke waardevolle ondernemingen toch een kans te geven. Onderzoek toont het belang aan van "softe" informatie in het kredietproces. Gegeven de maatschappelijke rol van het bankwezen is een dialoog met stakeholders hierover zeker nodig. Het is verkeerd om te suggereren alsof kredietbeoordeling meer op basis van soft informatie in de context van relatiebankieren per se risicovoller zou zijn.

Vroeger kende banken een belangrijkere "depistage-dienst" dan vandaag. Hier worden bedrijven die problemen ondervinden met hun kredieten van dichtbij opgevolgd en ondersteund. Het is zeker aanbevelenswaardig deze rol opnieuw op te waarderen. Mensen die ondernemerschap tonen kunnen ook moeilijke periodes kennen. In dergelijke fase kunnen ze veel baat hebben bij de ondersteuning door professionele interimmanagers (of crisismanagers). Ook dit is een domein waar ons land nog een belangrijke lacune kent.

Crowdfunding als te ontwikkelen private equity-sluitstuk voor België

Crowdfunding is een andere manier om projecten te financieren door geldgevers en geldnemers bij elkaar te brengen via een (online) platform. Voor het informatieprobleem over de kwaliteit en integriteit van de ondernemer zijn er allerlei manieren om via reputatie en feedbacksystemen hieraan te remediëren. Ook het crowdfunding platform kan hier een rol spelen waarbij wel steeds het juiste evenwicht gezocht moet worden tussen transparantie en vermijden van excessieve administratie.

Wat een groot multiplicatoreffect kan opleveren is als gevestigde venture capital en private equity fondsen zouden beloven te investeren wanneer bepaalde op voorhand opgestelde

doelstellingen behaald worden in een project dat opgestart werd via crowdfunding. In elk geval kunnen zij een constructieve rol spelen door het toekennen van kwaliteitslabels aan crowdfundinginitiatieven. Een bescherming van het publiek kan gebeuren door limieten te plaatsen op de bijdragen per individu. Het creëren van limieten voor totaal opgehaalde bedragen kan de groei van dit instrument net fnuiken en daar lijkt enig voorbehoud gepast.

Toets alle maatregelen aan de impact op KMO's en bewaak coherentie beleid

De overheid legt ook regelmatig eisen op aan bedrijven die voor KMO's moeilijk om dragen vallen door hun beperktere schaal. Die eisen vertrekken van goedbedoelde initiatieven op het vlak van consumentenbescherming of het behartigen van de belangen van werknemers en investeerders maar erover waken dat dergelijke maatregelen niet belemmerend worden voor de ontwikkeling van KMO's is een must. Niet alleen moeten KMO's bijgestaan worden om dossiers "bankable" te maken, evengoed is begeleiding nodig om projecten 'investment ready' te maken.

Lees het rapport op www.itinerainstitute.org.

Voor meer info neem contact op met **Ivan Van de Cloot** (hoofdeconoom Itinera) : 0478 43 47 17.